

Hoe kan God zo wreed zijn en hun smeekbede afwijzen? Zijn antwoord is dat zij gestraft worden voor hun gezamenlijke zonden als volk. En het oordeel over het volk heeft zich door de jaren heen opgehoopt, vooral sinds de herinvoering van het heidendom in Juda door Manasse. Bovendien weet God dat een groot aantal mensen dat zich tijdelijk oprecht tot Hem heeft gewend later weer zal afglijden en afvallig zal zijn. Daarom is Gods mededogen nu heel terughoudend.

Hierdoor vindt Jeremia het noodzakelijk om niet alleen de goddelozen te berispen, maar ook de gelovigen te vertellen dat hun gebeden mogelijk niet op een positieve manier verhoord zullen worden. Jeremia gaat duidelijk gebukt onder de last die op zijn schouders is gelegd.

Jer. 15:10 JEREMIA VOELT DRUK.

Wee mij, mijn moeder, dat gij mij gebaard hebt,
een man van twist, en een man van krakeel den gansen lande!
Ik heb hun niet op woeker gegeven, ook hebben zij mij niet op woeker gegeven,
nog vloekt mij een ieder van hen.

Jer. 15:11 GODS GERUSTSTELLING. De HEERE zeide:

“Zo niet uw overblijfsel ten goede zal zijn!
zo Ik niet, in de tijd des kwaads en in tijd der benauwdheid,
bij den vijand voor u tussenkome!

Jer. 15:12-14 RAMPSPOED UITGELEGD.

Zal ook enig ijzer het ijzer van het noorden
of koper verbreken?
Ik zal uw vermogen en uw schatten
tot een roof geven, zonder prijs;
en dat om al uw zonden,
en in al uw landpalen.
En Ik zal u overvoeren met uw vijanden,
in een land, dat gij niet kent;
want een vuur is aangestoken in Mijn toorn,
het zal over u branden.”

Jer. 15:15-18 JEREMIA KLAAGT.

O HEERE! Gij weet het,
gedenk mijner, en bezoek mij,
en wreek mij van mijn vervolgers;
neem mij niet weg in Uw lankmoedigheid over hen;
weet, dat ik om Uwentwil versmaadheid drage.
Als Uw woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten,
en Uw woord is mij geweest tot vreugde
en tot blijdschap mijns harten;
want ik ben naar Uw Naam genoemd,
o HEERE, God der heirscharen!
Ik heb in den raad der bespotters niet gezeten,
noch ben van vreugde opgesprongen;
vanwege Uw hand heb ik alleen gezeten,
want Gij hebt mij met gramschap vervuld.
Waarom is mijn pijn steeds durende, en mijn plage smartelijk?
Zij weigert geheeld te worden;

zoudt Gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige,
als wateren, die niet bestendig zijn?

Jer. 15:19-21 GOD KASTIJDT JEREMIA. Daarom zegt de HEERE alzo:

“Zo gij zult wederkeren, zo zal Ik u doen wederkeren;
gij zult voor Mijn aangezicht staan;
en zo gij het kostelijke van het snode uittrekt,
zult gij als Mijn mond zijn;
laat hen tot u wederkeren,
maar gij zult tot hen niet wederkeren.
Want Ik heb u tegen dit volk gesteld
tot een koperen vasten muur;
zij zullen wel tegen u strijden,
maar u niet overmogen;
want Ik ben met u,
om u te behouden en om u uit te rukken”,

spreekt de HEERE.

“Ja, Ik zal u rukken uit de hand der bozen,
en Ik zal u verlossen uit de handpalm der tirannen.”

Juist op het moment waarop Jeremia het meest ontmoedigd is, wordt hem verteld dat er nog meer opgeofferd moet worden. Hij mag niet trouwen, hij mag geen begrafenissen bijwonen en hij mag niet aan feestelijkheden deelnemen.

Jer. 16:1-4 JEREMIA MAG NIET TROUWEN. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende: “Gij zult u geen vrouw nemen, en gij zult geen zonen noch dochteren hebben in deze plaats.” Want zo zegt de HEERE van de zonen en van de dochteren, die in deze plaats geboren worden; daartoe van hun moeders, die ze baren, en van hun vaders, die ze gewinnen in dit land: “Zij zullen pijnlijke doden sterven, zij zullen niet beklagd noch begraven worden, zij zullen tot mest op den aardbodem zijn, en zij zullen door het zwaard en door den honger verteerd worden, en hun dode lichamen zullen het gevogelte des hemels en het gedierte der aarde tot spijs zijn.”

Jer. 16:5-7 JEREMIA MAG NIET ROUWEN. Want zo zegt de HEERE: “Ga niet in het huis desgenen, die een rouwmaaltijd houdt, en ga niet henen om te rouwklagen, en heb geen medelijden met hen; want Ik heb van dit volk” (spreekt de HEERE) “weggenomen Mijn vrede, goedertierenheid en barmhartigheden; zodat groten en kleinen in dit land zullen sterven, zij zullen niet begraven worden; en men zal hen niet beklagen, noch zichzelf insnijden, noch kaal maken om hunnentwil. Ook zal men hun niets uitdelen over den rouw, om iemand te troosten over een dode; noch hun te drinken geven uit den troostbeker, over iemands vader of over iemands moeder.

Jer. 16:8,9 JEREMIA MAG NIET FEESTEN. Ga ook niet in een huis des maaltijds, om bij hen te zitten, om te eten en te drinken. Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: 'Ziet, Ik zal van deze plaats, voor ulieder ogen en in ulieder dagen, doen ophouden de stem der vreugde en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid.'

Jer. 16:10-21 BOODSCHAP DIE GEPREDIKT MOET WORDEN. En het zal geschieden, als gij dit volk al deze woorden zult aanzeggen, en zij tot u zeggen: 'Waarom spreekt de HEERE al dit grote kwaad over ons, en welke is onze misdaad, en welke is onze zonde, die wij tegen den HEERE, onzen God, gezondigd hebben?' Dat gij tot hen zult zeggen: 'Omdat uw vaders Mij verlaten hebben, spreekt de HEERE, en hebben andere goden nagewandeld, en die gediend, en zich voor die nedergebogen; maar Mij verlaten, en Mijn wet niet gehouden hebben; en gijlieden erger gedaan hebt dan uw vaders; want ziet, gijlieden wandelt, een iegelijk naar het goeddunken van zijn boos hart, om naar Mij niet te horen. Daarom zal Ik ulieden uit dit land werpen, in een land, dat gij niet gekend hebt, gij noch uw vaders; en aldaar zult gij andere goden dienen, dag en nacht,

omdat Ik u geen genade zal geven.'

Daarom, ziet, de dagen komen", spreekt de HEERE, "dat er niet meer zal gezegd worden: 'Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die de kinderen Israëls uit Egypteland heeft opgevoerd!' Maar: 'Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die de kinderen Israëls heeft opgevoerd uit het land van het noorden, en uit al de landen waarhenen Hij hen gedreven had!' want Ik zal hen wederbrengen in hun land, dat Ik hun vaders gegeven heb.

Ziet, Ik zal zenden tot veel vissers", spreekt de HEERE, "die zullen hen vissen; en daarna zal Ik zenden tot veel jagers, die zullen hen jagen, van op allen berg, en van op allen heuvel, ja, uit de kloven der steenrotsen. Want Mijn ogen zijn op al hun wegen; zij zijn voor Mijn aangezicht niet verborgen, noch hun ongerechtigheid verholten van voor Mijn ogen. Dies zal Ik eerst hun ongerechtigheid en hun zonde dubbel vergelden, omdat zij Mijn land ontheiligd hebben; zij hebben Mijn erfenis met de dode lichamen hunner verfoeiselen en hunner gruwelen vervuld."

O HEERE! Gij zijt mijn Sterkte, en mijn Sterkheid,
en mijn Toevlucht ten dage der benauwdheid;
tot U zullen de heidenen komen
van de einden der aarde, en zeggen:
"Immers hebben onze vaders leugen erfelijk bezeten,
en ijdelheid, waarin toch niets was, dat nut deed.
Zal een mens zich goden maken?
Zij zijn toch geen goden."

"Daarom, ziet, Ik zal hun bekend maken op ditmaal;
Ik zal hun bekend maken
Mijn hand en Mijn macht;
en zij zullen weten, dat Mijn Naam is HEERE."

Het siert Jeremia dat hij zijn verantwoordelijkheid niet uit de weg gaat en zijn persoonlijke gevoelens onderdrukt. Natuurlijk kende God Jeremia's doorzettingsvermogen en misschien was dat wel de reden dat God hem tot deze veeleisende bediening had geroepen (het is mogelijk dat een roeping tot een dergelijk zware bediening Gods manier is om een sterk karakter van zijn dienaars te eren). En dus gaat Jeremia door met zijn bediening en brengt hij Gods boodschap over aan het volk.

Jer. 17:1-4   GODS OORDEEL OVERGEBRACHT.

"De zonde van Juda is geschreven met een ijzeren griffie,
met de punt eens diamants;
gegraven in de tafel van hunlieder hart,
en aan de hoornen uwer altaren;
gelijk hun kinderen hunner altaren gedenken,
en hunner bossen,
bij het groen geboomte,
op de hoge heuvelen.
Ik zal Mijn berg met het veld,
uw vermogen en al uw schatten
ten roof geven,
mitsgaders uw hoogten,
om de zonde in al uw landpalen.
Alzo zult gij aflaten (en dat om u zelve)
van uw erfenis, die Ik u gegeven heb,
en Ik zal u uw vijanden doen dienen
in een land, dat gij niet kent;
want gijlieden hebt een vuur aangestoken in Mijn toorn,
tot in eeuwigheid zal het branden."

Jer. 17:5-8 VERTROUWEN OP DE MENS IS ZINLOOS. Zo zegt de HEERE:

“Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt,
en vlees tot zijn arm stelt,
en wiens hart van den HEERE afwijkt!
Want hij zal zijn als de heide in de wildernis,
die het niet voelt, wanneer het goede komt;
maar blijft in dorre plaatsen in de woestijn,
in zout en onbewoond land.

Gezegend daarentegen is de man, die op den HEERE vertrouwt,
en wiens vertrouwen de HEERE is!
Want hij zal zijn als een boom, die aan het water geplant is,
en zijn wortelen uitschiet aan een rivier,
en voelt het niet, wanneer er een hitte komt,
maar zijn loof blijft groen;
en in een jaar van droogte zorgt hij niet,
en houdt niet op van vrucht te dragen.”

Jer. 17:9-11 GOD KENT HET HART.

Arglistig is het hart, meer dan enig ding,
ja, dodelijk is het,
wie zal het kennen?

“Ik, de HEERE, doorgrond het hart,
en proef de nieren;
en dat, om een iegelijk te geven naar zijn wegen,
naar de vrucht zijner handelingen.”

Gelijk een veldhoen eieren vergadert, maar broedt ze niet uit,
alzo is hij, die rijkdom vergadert, doch niet met recht;
in de helft zijner dagen zal hij dien moeten verlaten,
en in zijn laatste een dwaas zijn.

Hoe vaak verlangt Jeremia naar het einde van zijn zending! De cynici en de spotters proberen hem belachelijk te maken door hem te vragen wanneer al deze toorn dan zal plaatsvinden. Zij zien niets dan vrede en welvaart om zich heen en beschouwen Jeremia's gepraat over Jeruzalems verwoesting en de val van Juda als grote onzin. Waarschijnlijk is Jeremia's volgende gebed een reactie op dergelijke beschimpingen.

Jer. 17:12-18 SMEEKBEDE VOOR SPOEDIG VONNIS.

Een troon der heerlijkheid, een hoogheid van het eerste aan,
is de plaats onzes heiligdoms.
O HEERE, Israëls Verwachting!
Allen, die U verlaten, zullen beschaamd worden;
en die van mij afwijken, zullen in de aarde geschreven worden;
want zij verlaten den HEERE,
den Springader des levenden waters.

Genees mij, HEERE! zo zal ik genezen worden,
behoud mij, zo zal ik behouden worden;
want Gij zijt mijn Lof.
Ziet, zij zeggen tot mij:
“Waar is het woord des HEEREN?
Laat het nu komen!”

Ik heb toch niet aangedrongen, meer dan een herder achter U betaamde;
ook heb ik den dodelijken dag niet begeerd, Gij weet het;
wat uit mijn lippen is gegaan, is voor Uw aangezicht geweest.
Wees Gij mij niet tot een verschrikking;
Gij zijt mijn Toevlucht ten dage des kwaads.
Laat mijn vervolgers beschaamd worden,
maar laat mij niet beschaamd worden;
laat hen verschrikt worden,
maar laat mij niet verschrikt worden;
breng over hen den dag des kwaads,
en verbreek hen met een dubbele verbreking.

CHRONOLOGIE EN COMMENTAAR

The Daily Bible, Copyright © 1984 Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402

www.harvesthousepublishers.com

Met toestemming gebruikt. Nadruk en reproductie is in geen enkele vorm toegestaan.

BIJBELTEKSTEN

STATENVERTALING, Jongbloed-editie (1637-1888).

Public domain.